

A P E H

**AZ EGÉSZSÉGÜGYI
HOZZÁJÁRULÁS
FIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG**
alapvető szabályai
2007.

5

Az egészségügyi hozzájárulásról

Az egészségügyi szolgáltatások finanszírozásához szükséges források kiegészítése érdekében egészségügyi hozzájárulást kell fizetni. Az egészségügyi hozzájárulás százalékosan és tételesen meghatározott adó jellegű kötelezettség.

Az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Eho.) lényeges eleme, hogy 1999. január 1-jétől a jogszabály olyan jövedelmek vonatkozásában, amelyek a társadalombiztosítási jogszabályban meghatározott biztosítási jogviszonyhoz nem kapcsolódnak, – egyes kivételektől eltekintve – százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettséget ír elő.

Kik és milyen jövedelmek után kötelezettek a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás megfizetésére?

1. Százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség terheli az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) szerinti munkáltatót, kifizetőt (a továbbiakban együtt: kifizető) a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) szerinti belföldi magánszemélynek juttatott, – a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvényben (a továbbiakban: Szja tv.) meghatározott, az alábbiakban felsorolt jövedelmek után:

a) az összevont adóalapba tartozó jövedelemnél, az adóelőleg megállapításánál figyelembe vett azon összeg, amely után a társadalombiztosítási szabályok szerint járulékfizetési kötelezettség nem keletkezik. (pl. az Szja tv. szempontjából az egyéb jövedelem az összevont adóalap részét képezi, a társadalombiztosítási szabályok tekintetében azonban nem minősül járulékalapot képező jövedelemnek, vagy a megbízási szerződés alapján a havi díjazás összege nem éri el a tárgyhónapot megelőző hónap első napján érvényes minimálbér 30 százalékát, a megbízott nem lesz biztosított, így járulékfizetési kötelezettség sem keletkezik.)

b) a külön adózó jövedelmek közül:

ba) a természetbeni juttatások adóalapként meghatározott értéke, azonban az Szja tv. 69. §-a (7) bekezdésének rendelkezése szerint számított összeg után az egészségügyi hozzájárulást nem kell megfizetni. Nem minősül járulékalapot képező jövedelemnek az Szja tv. 69. § (10) bekezdése szerinti ajándék, reprezentáció címén adott termék és nyújtott szolgáltatás akkor sem, ha biztosítottnak juttatja a kifizető, ennek megfelelően százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást kell utána fizetni. Az Szja tv. 69. §-ában meghatározott többi természetbeni juttatás – a társadalombiztosítási szabályok előírása szerint – a biztosítottak vonatkozásában társadalombiztosítási járulékalap-

pot képez, a hivatkozott ba) pontban foglaltak alapján a nem biztosítottak vonatkozásában százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás alapként jelenik meg, de csak abban az esetben, ha az Szja tv. 1. sz. melléklete alapján nem minősül adómentes természetbeni juttatásnak.

Nem kell százalékos egészségügyi hozzájárulást fizetni az olyan jövedelem, természetbeni juttatás, adóköteles béren kívüli juttatás után, amely a fennálló biztosítási jogviszony alapján a társadalombiztosítási szabályok szerint járulékfizetési kötelezettség alapjául szolgál, valamint az után a jövedelem után, amely után az adót nem kell megállapítani és/vagy megfizetni.

A biztosítási jogviszony alapján fennálló járulékfizetéssel azonos elbírálás alá esik az egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére fennálló kötelezettség is.

bb) a kamatkedvezményből származó jövedelem,

bc) az egyösszegű járadékmegváltások. Egyösszegű járadékmegváltásként az Szja tv. 73. § (4) bekezdésében meghatározott, 25 %-os mértékű személyi jövedelemadóval terhelt, a magánszemélyt csőd, felszámolás, végelszámolás keretében megillető tartásdíjat, életjáradékot, kártérítési járadékot és más hasonló jellegű követelést, valamint a magánszemélyt megillető, a jövedelmet helyettesítő felelősségbiztosítási kártérítés egy összegben való megváltása esetén kifizetett jövedelmet kell figyelembe venni.

bd) a kisösszegű kifizetések, ha a természetes személy a társadalombiztosítási szabályok szerint nem biztosított, vagy külön törvény szerint nem minősül alkalmi munkavállalónak. A társadalombiztosítási jogszabályok a díjazás ellenében munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében (bedolgozói, megbízási, felhasználási szerződés alapján, egyéni vállalkozónak nem minősülő vállalkozási jellegű jogviszonyban, segítő családtagként, választott tisztségviselőként) foglalkoztatottakkal összefüggésben a biztosítási kötelezettség létrejöttét összefüggésben a biztositási kötelezettség akkor terjed ki, ha az e tevékenységből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelmük eléri a tárgyhónapot megelőző hónap első napján érvényes minimálbér havi összegének 30 százalékát, illetőleg naptári napokra annak harmincad részét. A minimálbér 30 százaléka alatti kifizetések – ide nem értve a külön törvényben szabályozott alkalmi munkavállalói jogviszonyt – százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás alapját képezik. A biztosítási kötelezettség megállapításánál kizárólag az önálló tevékenységre tekintettel alkalmazható költségánnyal csökkentett összeg vehető figyelembe. Ha a kifizetés a magánszemély önálló tevékenységére tekintettel vagy költségterítés címén történik és a magánszemély bármely bevételénél az adóelőleg

számításánál a magánszemély nyilatkozata alapján figyelembe vett költség meghaladja az adóbevallásban elszámolt igazolt költséget, akkor az adóelőleg megállapításánál a magánszemély nyilatkozata alapján figyelembe vett költség és az adóbevallásban elszámolt igazolt költség különbözete után a magánszemély köteles a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást megfizetni. 2001. január 1-jétől nem kell ezt a rendelkezést alkalmazni akkor, ha a költségkülönbözete nem haladja meg az adóelőleg(ek) megállapításánál figyelembe vett költség 5 százalékát.

Abban az esetben, ha a fentiekben felsorolt jövedelem nem kifizetőtől származik, a kifizetőt terhelő 11 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást a jövedelmet szerző magánszemély köteles megfizetni. Ha a jövedelem juttatása nem pénzben történik, a 11 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást a kifizetőnek akkor is meg kell fizetnie.

Az Eho. alkalmazásában nem minősül kifizetőnek

- az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár tag kilépése, illetőleg a várakozási idő letelte után a tag részére teljesített adóköteles pénztári kifizetés, valamint
- a számlavezető a nyugdíj-előtakarékossági számlákról szóló törvényben meghatározott számlatulajdonos részére kifizetett, egyéb jövedelemnek minősülő összeg tekintetében.

A százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás általában az alapját képező jövedelem 11 százaléka. Ettől eltérően:

- az Sza tv. 70. §-a szerinti természetbeni juttatás esetén a fizetendő százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás a fizetendő cégautó adó 25 százaléka,
 - az átalányadózást választó mezőgazdasági kistermelő által fizetendő százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás az átalányadó (átalányadó előleg) 25 százaléka,
 - a tételes költségelszámolást választó, egyszerűsített bevallási nyilatkozatot benyújtó őstermelő által fizetendő százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás a bevétel 5 százalékanak 15 százaléka,
 - a fizető-vendéglátó tevékenységet folytató magánszemély által fizetendő százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás a tételes átalányadó 20 százaléka, ha e tevékenység alapján a magánszemély nem minősül a Tbj. alapján egyéni vállalkozónak.
2. A belföldi magánszemély az általa (az adóévben) megszerzett az Sza tv. szerint külön adózó, bevallási kötelezettség alá tartozó
- a) vállalkozásból kivont jövedelem,
 - b) értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem,
 - c) 25, illetőleg 35 százalékos adóterhet viselő osztalék, vállalkozói osztalékalap [nem kellett megfizetni a szá-

zalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást a 2005-re megállapított vállalkozói osztalékalapra, a társas vállalkozás által a 2005-ben kezdődő üzleti évről szóló beszámoló mérlegében vagy egyszerűsített mérlegében a kötelezettségek között kimutatott összegből a tag (részvényese, alapítója), tulajdonos részére 2006. december 31-éig kifizetett osztalék után (ideértve a külföldi állam joga szerint osztaléknak minősülő jövedelmet is)],

- d) árfolyamnyereségből származó jövedelem,
- e) ingatlan bérbeadásából származó egymillió forintot meghaladó jövedelem esetén a teljes összeg után (nem kell megfizetni a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást abban az esetben, ha a lakásbérleti jogviszony tárgyát képező lakás a bérbeadó állandó lakóhelye, kivéve, ha a bérbeadó a lakást saját vállalkozása vagy vele együtt élő közeli hozzátartozója (élettársa) vállalkozása részére adja bérbébe) után 14 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet mindaddig, amíg a biztosítási jogviszonyában a Tbj. alapján a foglalkoztató, illetve a magánszemély által megfizetett egészségbiztosítási járulék, egészségügyi szolgáltatási járulék (a továbbiakban együtt: egészségbiztosítási járulék), valamint a fentiekben meghatározott jövedelmek után megfizetett százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás együttes összege a tárgyévben el nem éri a négyszázötvenezer forintot (a továbbiakban: hozzájárulás-fizetési felső határ).

A magánszemély százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettsége nem haladhatja meg azt a jövedelmet, amely az egészségügyi hozzájárulás alapját képezi.

A magánszemélyt a felsorolt jövedelmek után a naptári év folyamán mindaddig terheli a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség, amíg a kifizetőnek nem nyilatkozik, hogy az egészségbiztosítási járulékot vagy a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást a hozzájárulás-fizetési felső határig megfizette.

A magánszemély nyilatkozhat arról, hogy az egészségbiztosítási járulék összege várhatóan eléri a hozzájárulás-fizetési felső határt. Ha a hozzájárulás-fizetési felső határt az egészségbiztosítási járulék összege mégsem éri el, a magánszemély a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást 6 százalékkal növelten, a tárgyévre vonatkozó személyi jövedelemadóról benyújtott adóbevallásában vallja be, és a bevallás benyújtására előírt határidőig fizeti meg. Ugyanígy kell eljárni, ha a magánszemély a nyilatkozatot nem teszi meg és a nyilatkozat hiányában a kifizető nem vonta le a magánszemélyt terhelő egészségügyi hozzájárulást.

Ha a magánszemély a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást a fizetési felső határt meghaladóan fizette meg, a túlfizetést a tárgyévre vonatkozó személyi jövedelemadó-bevallásában igényelheti vissza.

Melyek a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás alapját nem képező jövedelmek?

A százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség alól mentes jövedelmek:

- táppénz, baleseti táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, gyermekgondozási díj,
- az adóterhet nem viselő járandóság, a magánnyugdíjpénztár és az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár által szolgáltatásként kifizetett összeg, a kedvezményezett részére a pénztártag halála után a magánnyugdíjpénztár egyösszegű szolgáltatása alapján kifizetett összeg, az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár megszűnése esetén a tag részére teljesített adóköteles pénztári kifizetés, valamint a volt pénztártagnak a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépése miatt visszafizetett magánnyugdíjpénztári tagdíjkiegészítés után,
- a kifizető által megállapított és folyósított társadalombiztosítási ellátás, valamint a szociális ellátásnak nem a kifizetőt terhelő összege,
- a kifizető által az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárba a tag javára havonta fizetett tagdíj összegének az a része, amelyet a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni, továbbá az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár által a magánszemély javára jóváírt támogatás,
- az iskolai szövetkezet és az iskolai szövetkezeti csoport nap-pali tagozatos tanuló, hallgató tagjának az iskolai szövetkezet, illetve az iskolai szövetkezeti csoport tevékenységében kifejtett személyes közreműködéséért kapott ellenszolgáltatás után,
- ha az önálló tevékenységből származó vagy költségtérítésként kapott jövedelem igazolt költségei legfeljebb 5 százalékkal térnek el az adóelőleg-megállapítási nyilatkozatban közöltektől.

Annak ellenére, hogy e jövedelmek között a jogszabály az ápolási díjat nem említi, százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség az ápolási díj után azért nem keletkezik, mivel az nyugdíjbiztosítási járulékalapot képező jövedelem.

Ki köteles a tételes egészségügyi hozzájárulás megfizetésére?

A tételes egészségügyi hozzájárulás elsődlegesen a kifizetőt terheli a természetes személlyel fennálló, jogszabályban meghatározott jogviszonyok alapján. Az egyéni vállalkozó abban az esetben köteles saját maga után megfizetni a tételes egészségügyi hozzájárulást, ha nem áll egyéb más olyan jogviszonyban, ahol megfizetnék azt utána.

Milyen jogviszonyok alapján kell a kifizetőnek a tételes egészségügyi hozzájárulást megfizetnie?

A tételes egészségügyi hozzájárulást a kifizetővel fennálló

- a) munkaviszony (ideértve az országgyűlési képviselőt is), közalkalmazotti, közszolgálati, bírósági, ügyészségi szolgálati jogviszony, igazságügyi alkalmazotti szolgálati jogviszony, valamint a fegyveres erők, a rendvédelmi szervek, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományának szolgálati jogviszonya, a fegyveres erők szerződéses, tartalékos állományának jogviszonya,
- b) tagi jogviszony (ide nem értve a szövetkezeti tagi jogviszonyt), ha ennek alapján a tag a kifizető tevékenységében személyesen közreműködik (nem feltétele tehát a fizetési kötelezettségnek, hogy a tag a személyes közreműködéséért díjazásban is részesüljön, nem befolyásolja továbbá a fizetési kötelezettséget, ha a tag kiegészítő tevékenységet folytatónak minősül),
- c) bedolgozói, megbízási, vállalkozási szerződésen alapuló, valamint a segítő családtagi jogviszony, ha a természetes személy e jogviszonyából származó jövedelme eléri a tárgy hónapot megelőző hónap első napján érvényes minimálbér havi összegének harminc százalékát (2007-ben 19 650 forintot), illetőleg naptári napokra számítva annak harmincad részét (2007-ben 655 forintot),
- d) választott tisztségviselői jogviszony (ideértve a helyi önkormányzati, kisebbségi önkormányzati képviselőt is), gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének társasági tagi jogviszonya, ha a tisztségviselő e tevékenységéből származó jövedelme eléri a tárgy hónapot megelőző hónap első napján érvényes minimálbér havi összegének harminc százalékát, illetőleg naptári napokra annak harmincad részét (Abban az esetben, ha a fenti két pont alapján meghatározott jogviszonyokban a jövedelem kifizetése nem havonként, hanem időszakonként vagy a tevékenység befejezését követően történik, a tételes egészségügyi hozzájárulás havi fizetési kötelezettsége akkor is fennáll, ha a jogviszony tartama alatt a jövedelem naptári napokra számított átlaga eléri az előzőekben meghatározott összeget.),
- e) továbbá a munkanélküli járadék, a vállalkozói járadék, az álláskereső ösztönző juttatás, vagy a keresetpótló juttatás folyósítása, illetőleg
- f) a munkanélküliek jövedelepótló támogatásának folyósítása (ezen ellátás után a tételes egészségügyi hozzájárulást a települési önkormányzat fizeti meg),
- g) főfoglalkozású egyéni vállalkozónak alapján kell megfizetni.

Tételes egészségügyi hozzájárulást kell fizetni továbbá

- az után a középfokú nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató tanuló, hall-

gató után, aki nemzetközi szerződés vagy az Oktatási Minisztérium által adományozott ösztöndíj alapján létesített tanulói, hallgatói jogviszonyt (az egészségügyi hozzájárulást az Oktatási Minisztérium fizeti meg),

- A Munka Törvénykönyve Harmadik részének XI. fejezete szerinti munkavégzés esetén a tételes egészségügyi hozzájárulás megfizetésének a kötelezettsége a munkaező-kölcsönbeadó terhel.

Az egyidejűleg fennálló többes jogviszony alapján fizetendő tételes egészségügyi hozzájárulás szabályai

Lényeges eleme a szabályozásnak, hogy a természetes személy egyidejűleg fennálló többes jogviszonya esetén is a tételes egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség csak egy jogviszony után áll fenn.

A tételes egészségügyi hozzájárulást elsődlegesen a legalább heti 36 órai munkavégzéssel járó jogviszony alapján kell megfizetni, vagyis ott, ahol az ún. „főfoglalkozású” jogviszony fennáll. A heti 36 órai munkavégzéssel azonosan kell elbírálni azt a jogviszonyt, amelyben a jövedelem eléri a mindenkori minimálbért.

Ha a munkaidő egyik jogviszonyban sem éri el a heti 36 órát, a hozzájárulás fizetési kötelezettség azt a kifizetőt terheli, ahol a munkaidő a leghosszabb.

Azonos tartamú munkaidők esetén, vagy ha a munkaidőt nem, vagy nem mindegyik jogviszonyban határozták meg, a hozzájárulás fizetési kötelezettség azt a foglalkoztatót terheli, ahol a jövedelem magasabb.

Ha a munkaidő és a jövedelem is azonos, ez a kötelezettség azt a kifizetőt terheli, ahol a jogviszony korábban kezdődött.

Mely időtartamokra nem kell megfizetni a tételes egészségügyi hozzájárulást?

Nem kell a tételes egészségügyi hozzájárulást megfizetni

- a táppénz, baleseti táppénz, terhességi gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás folyósítása alatt,
- a keresőképtelenség (ide nem értve a betegszabadságot), a fizetés nélküli szabadság, az igazolatlan távollét időtartama, valamint a munkavégzési (szolgálatteljesítési) kötelezettség alóli mentesítés időtartama alatt, kivéve, ha a mentesítés idejére munkabér (illetmény), távolléti díj fizetés történt (a betegszabadság ideje alatt a fizetési kötelezettség fennáll),
- az ápolási díj folyósítása alatt, kivéve, ha a folyósításban részesülő az ellátás folyósítása alatt munkát végez (pl.: az ápolási díj folyósítása alatt munkát végző személy után fennáll a kötelezettség),
- a három évesnél fiatalabb gyermek gondozása, a gyermekgondozási segélyben részesülő munkavállaló tizennégy évesnél fiatalabb gyermeke gondozása, valamint a tizenkét évesnél fiatalabb

- labb beteg gyermek otthoni ápolása miatt igénybe vett fizetés nélküli szabadság,
- a START-kártyával rendelkező pályakezdő fiatalnak az alábbiakban meghatározott jogviszonyban történő foglalkoztatásának időtartama alatt,
 - foglalkoztatásra irányuló jogviszony: a magyar jog hatálya alá tartozó munkaviszony, közszolgálati jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, bírósági és igazságügyi, valamint ügyészségi szolgálati viszony, a hivatásos nevelő szülői jogviszony, a fegyveres és rendvédelmi szervek hivatásos és szerződéses állományú tagjának szolgálati viszonya,
 - ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony: a szakmai készségek megszerzése céljából munkatapasztalat-szerzés biztosítására és ennek keretében az egyéni szakmai programban foglalt feladatok ellátására létrejött jogviszony,
 - a fogvatartás időtartama alatt,
 - annak az egyéni vállalkozónak, aki vállalkozói tevékenységét saját jogú nyugdíjasként, továbbá özvegyi nyugdíjban részesülő olyan személyként folytat, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, valamint a kamarai tagságát szüneteltető ügyvédnek, közjegyzőnek, szabadalmi ügyvivőnek,
 - az ötven év feletti tartósan álláskereső személy foglalkoztatása esetén, [Tartósan álláskereső személy az, aki a foglalkoztatását közvetlenül megelőzően legalább hat hónapig a megyei (fővárosi) munkaügyi központ által nyilvántartott álláskereső volt.]
 - azon középfokú nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató tanuló, hallgató után, aki a Tbj. 13. §-ában említett közösségi rendelet, illetőleg nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozik,
 - a mikro-, kis és középvállalkozásnak, valamint civil szervezetnek, ha a foglalkoztatás bővítése és rugalmasabbá tétele érdekében szükséges intézkedésekről szóló külön törvényben foglaltaknak megfelelően a hozzájárulás fizetése alól mentességet élvez.

A társadalombiztosítási jogszabályok szerint kiegészítő tevékenységet folytatóknak tekintendő egyéni vállalkozó nem köteles tételes egészségügyi hozzájárulást fizetni. Ismét felhívjuk a figyelmet arra, hogy ez a rendelkezés a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozókra nem alkalmazható, utánuk a tevékenység, a személyes közreműködés folytatásának időtartamára a társas vállalkozás a tételes egészségügyi hozzájárulást köteles megfizetni.

A tételes egészségügyi hozzájárulás összege

A tételes egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség havi összege 1950 forint, naptári napi 65 forint.

Ha a hozzájárulás fizetési kötelezettség alapjául szolgáló jogviszony nem áll fenn a hónap teljes időtartama alatt, a hozzájárulást naptári napokra kell megfizetni. Ha a 6. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott jogviszonyban (munkaviszony stb.)

történő foglalkoztatás a teljes munkaidőnél rövidebb munkaidőben (a továbbiakban: részmunkaidő) történik, a tételes egészségügyi hozzájárulás összege a teljes összegnek a teljes munkaidő és a részmunkaidő arányában, legfeljebb azonban 50 százalékos mértékben csökkentett összege.

Az arányos egészségügyi hozzájárulás összege 2006. október 31-ig:

- heti 20 órás foglalkoztatás esetén havi 975 forint, napi 33 forint,
- heti 25 órás foglalkoztatás esetén havi 1219 forint, napi 41 forint,
- heti 30 órás foglalkoztatás esetén havi 1463 forint, napi 49 forint,
- heti 35 órás foglalkoztatás esetén havi 1706 forint, napi 57 forint.

2 órás foglalkoztatásnál az 50 százalékos határra figyelemmel 975 forint lesz a tételes egészségügyi hozzájárulás havi összege.

A kifizető igazolási kötelezettsége

Az egészségügyi hozzájárulás fizetésére kötelezett kifizető a természetes személynek – kérelmére – igazolást köteles kiadni, amely tartalmazza a kiállító és a természetes személy megnevezését, adóazonosító jelét, valamint a kiállító nyilatkozatát arról, hogy a hozzájárulást megfizeti. Egyidejűleg fennálló többes jogviszony esetén a többi kifizető az igazolás alapján mentesül a fizetési kötelezettség alól.

A természetes személy írásban köteles az igazolás alapján hozzájárulás fizetésére nem kötelezett kifizetőnek bejelenteni, ha az a jogviszonya megszűnt, amelyben megfizették utána a tételes egészségügyi hozzájárulást. Amennyiben bejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget, a mulasztása miatt meg nem fizetett hozzájárulást a természetes személy maga köteles a naptári évet követő adóbevallásban feltüntetni és az adó megfizetésére előírt határnapig megfizetni.

Az egészségügyi hozzájárulás megállapítása és megfizetése

A tételes egészségügyi hozzájárulást a fizetésre kötelezettnek havonta kell megállapítani és a tárgy hónapot követő hónap 12. napjáig kell megfizetni.

A kifizetőt, valamint a magánszemélyt (e törvény alkalmazásában az egyéni vállalkozó is magánszemély) terhelő százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást a kifizető havonta állapítja meg, vonja le, a jövedelem kifizetését (juttatását) követő hónap 12. napjáig fizeti meg.

Amennyiben az e törvényben meghatározott jövedelem nem kifizetőtől származik, az egészségügyi hozzájárulást a magánszemély előlegként, az adóelőleg megfizetésével egyidejűleg negyedévente állapítja meg, és a tárgy negyedévet követő hónap 12. napjáig fizeti meg. Az adóelőleg megfizetésére nem kötelezett magánszemély a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást a személyi jövedelemadó bevallásában a bevallásra előírt határidőig állapítja meg és a bevallás benyújtásának határidejéig fizeti meg. A személyi jövedelemadó adóhatósági adó megállapítását

választó magánszemély adózó nyilatkozik az egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettségéről az adóhatósági adómegállapítást kérő nyilatkozatában.

Az egyéni vállalkozó a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást havonta állapítja és fizeti meg. A kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást a személyi jövedelemadóról szóló bevallásban vallja be és a tárgyévet követő év január 12-ig fizeti meg. Az egyéni vállalkozó a vállalkozói osztályékalap után fizetendő egészségügyi hozzájárulást évente egyszer állapítja meg, a tárgyévet követő év február 15-ig fizeti meg és az éves bevallásában vallja be.

Az egészségügyi hozzájárulás bevallására, megfizetésére, nyilvántartására, ellenőrzésére, beszedésére, behajtására az Art. rendelkezéseit kell alkalmazni.

Lényeges kiemelni, hogy magánszemély esetében az egészségügyi hozzájárulás megállapításánál, illetőleg megfizetésénél az Art. kerekítési szabályai nem alkalmazhatók.

A kamatkedvezményből származó jövedelem után a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást évente az adóévet követő január 12-ig kell megfizetni. Ha a kamatkedvezmény év közben szűnik meg, az egészségügyi hozzájárulást a megszűnés napját követő hónap 12-ig kell megfizetni.

Ha az egyszerűsített bevallási nyilatkozat tételére jogosult mezőgazdasági östermelő jövedelemadóját a munkáltató az adóbevallást helyettesítő elszámolásra vonatkozó rendelkezések szerint állapítja meg, a magánszemély a munkáltatónak tett, bevallást helyettesítő nyilatkozatában köteles nyilatkozni az e tevékenységből származó bevételéről is. A nyilatkozat alapján a munkáltató az egészségügyi hozzájárulást megállapítja, és az Art.-nak a jövedelemadó-hátralék levonására vonatkozó szabályai megfelelő alkalmazásával megfizeti. Amennyiben a jövedelemadó-hátralék és az egészségügyi hozzájárulás együttes levonására – a levonható összeg százalékos korlátozására tekintettel – nincs lehetőség, a levonást a kötelezettségek arányában kell teljesíteni.

Az egészségügyi hozzájárulás bevallása

A törvény az egészségügyi hozzájárulás beszedését az adóhatósághoz rendeli, így az adónak minősülő egészségügyi hozzájárulás bevallására és befizetésére az Art. előírásait kell alkalmazni (Art. 1. sz. melléklet).

A kifizető a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást az Art. 31. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint vallja be.

Ha a jövedelem nem kifizetőtől származik, a magánszemély a tárgyévre vonatkozóan elkészített személyi jövedelemadó bevallásában számol el az előlegként megfizetett egészségügyi hozzájárulással. Az adóelőleg megfizetésére nem kötelezett magánszemély a százalékos egészségügyi hozzájárulást a személyi jövedelemadó bevallásában az előírt határidőig vallja be.

Az egyéni vállalkozó a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást az Art. 31. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint vallja be.

Az Szja tv. 69. § (10) bekezdésében meghatározott reprezentáció és üzleti ajándék után fizetendő százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást az Szja tv. 69. § (8) bekezdésének a)-c) pontjaiban meghatározottak szerint kell megállapítani, megfizetni és bevallani. A kifizetőnek az adóévre elszámolt éves összes bevétel megállapítására előírt időpontot követően kell megállapítania, és az éves összes bevétel megállapítását követő hónap 12-éig kell megfizetnie, továbbá az elszámolt éves összes bevétel megállapítása kötelezettségeként kell bevallania.

A magánszemélyeknek a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást előlegként, az adóelőleg megfizetésével egyidejűleg kell megfizetni.

Az adóelőleg megfizetésére nem kötelezett magánszemély a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást a személyi jövedelemadó bevallásában a bevallásra előírt határidőig állapítja meg, vallja be és a bevallásra előírt határidőig fizeti meg.